

01

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА: МЕДИЈИ КАО СРЕДСТВО ИНФОРМИСАЊА, ОБРАЗОВАЊА, ЗАБАВЕ, ШИРЕЊА КУЛТУРЕ И МАНИПУЛАЦИЈЕ

РАЗРЕД: ПРВИ

Медијски појмовник са питањима

МЕДИЈИ – објекти који служе за масовну комуникацију, преношење и примање медијских порука (лат. *medius* – „нешто што је у средини, између нечега“).

Питање: Између кога посредују медији?

МЕДИЈСКИ САДРЖАЈИ – поруке које су креиране и испоручене публици путем медија.

Питање: Због чега се сви медијски садржаји сматрају конструктивима стварности?

ОСНОВНЕ ФУНКЦИЈЕ МЕДИЈА – информативна, образовна, културна и забавна.

Питање: Због чега је у медијима све више присутна комерцијална функција?

ТРАДИЦИОНАЛНИ МЕДИЈИ (стари медији) – штампа, радио, телевизија, филм и штампане публикације.

Питање: Сви медији имају своја изражајна средства. Која изражајна средства користи телевизија?

ШТАМПА – штампани медији који прикупљају и објављују вести у облику новина и часописа.

Питање: Шта је највише утицало на смањивање тиража штампе у савременом добу?

ДИГИТАЛНИ МЕДИЈИ (нови медији) – сви медији за које је потребан интернет.

Питање: Које канале комуникације користе дигитални медији?

МАСОВНИ МЕДИЈИ (масмедији) – медији чији су садржаји, посредством технологије, намењени широкој публици.

Питање: Који је масовни медиј постао најпопуларнији након Другог светског рата?

ЕЛЕКТРОНСКИ МЕДИЈИ – програмски садржаји радија и телевизије, као и програмски садржаји доступни на захтев путем мрежа електронских комуникација.

Питање: У чему је разлика између традиционалног радија и подкаста?

ЈАВНИ ИНТЕРЕС – концепт општег добра за целокупну јавност; супротстављен је личном добру и профиту појединца или владајуће групе.

Питање: Који интереси важе за све људе, без обзира на порекло, верску и националну припадност или социјални положај?

ЈАВНИ МЕДИЈСКИ СЕРВИС – медиј чији је рад заснован на јавном интересу; финансира се из буџета државе, од новца грађана; за кључни циљ има пружање аудио-визуелних медијских услуга које прате културне, демократске и друштвене потребе грађана (Радио-телевизија Србије и Радио-телевизија Војводине).

Питање: Због чега грађани имају право да јавни медијски сервис доживљавају као свој медиј, који има обавезу да истинито, потпуно и благовремено извештава јавност?

КОМЕРЦИЈАЛНИ МЕДИЈИ – медији чији је основни циљ остваривање зараде и профита, који најчешће и достижу оглашавањем.

Питање: Због чега комерцијални медији више емитују популарне и забавне садржаје, попут ријалити и музичких шоу програма, него информативни и образовни програм?

ЕТИЧКИ КОДЕКС НОВИНАРА – скуп начела понашања која описују највише стандарде у новинарству, попут истинитог, потпуног и благовременог извештавања, уважавања права личности итд.

Питање: На који начин етички кодекс новинара унапређује квалитет медија?

ВЕШТАЧКА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА – грана рачунарских наука која подразумева развој програма (софтвера), чији је циљ омогућавање рачунарима да решавају задатке на начин на који би их решавао човек.

Питање: Како је могуће да ми се на друштвеним мрежама нуде баш они производи које иначе волим и купујем?

ЧУВАР КАПИЈЕ (енгл. *gatekeeper*) – појединац или владајућа група која има улогу филтрирања идеја и информација намењених јавности; подразумева уређивачку одлуку да се одређене информације емитују или не емитују у јавности.

Питање: На који начин је изостанак чувара капије на друштвеним мрежама утицао на начин комуникације и говор мржње међу корисницима?